

УДК 330.322

Оцінка інвестиційної привабливості Миколаївського регіону

Автор: Бойко Є.О., к.е.н, Кисіль О.І., студент, Національний університет кораблебудування, м. Миколаїв

Кожний інвестиційний проект має конкретну спрямованість і з найбільшою ефективністю може бути реалізований у тих регіонах, де для цього є найкращі умови. Через це важливу роль у процесі обґрунтування стратегії інвестиційної діяльності компаній, фірм відіграють оцінка і прогнозування інвестиційної привабливості регіонів.

Під інвестиційною привабливістю розуміють надійне і своєчасне досягнення цілей інвестора на основі економічних результатів діяльності виробництва, у яке здійснюються інвестиції. Інвестиційна привабливість визначається комплексом різноманітних чинників, перелік і вплив яких можуть розрізнятися і змінюватися залежно як від складу інвесторів, що переслідують різні цілі, так і від виробничо-технічних особливостей виробництва, що інвестується.

Сьогодні існує безліч підходів до оцінки інвестиційної привабливості регіонів: рейтинговий метод, метод інтегральної оцінки та описово-творчий метод [5].

Описово-творчий підхід полягає в описі абсолютних показників, структури та динаміки показників розвитку регіону. Експерт з власних міркувань обирає найбільш значущі показники та формує на їхній основі висновки щодо бізнесового клімату в регіоні. Здебільшого такий аналіз базується на дослідженні соціально-економічного розвитку регіону. Описові методики можуть давати відчутні та змістовні результати. Це залежить від кваліфікації аналітика, який проводить оцінку. Проте ці методи не є уніфікованими і вимагають від автора збору великої кількості даних з різних аспектів діяльності, сортування їх за впливом на інвестиційну привабливість регіону тощо. Результати аналізу є громіздкими, і ними важко оперувати.

Рейтинговий підхід полягає в аналізі різних аспектів розвитку регіону, формуванні на їхній основі аналітичних показників, подальшій консолідації їх у синтетичні показники за групами та, зрештою, формуванні інтегрального показника. За цим показником, або системою синтетичних показників, визначається рейтинг регіону в списку аналізованих регіонів.

Рейтингові методики є більш наочними в отриманні результатів, а процес оцінки є певним чином стандартизованим і варіюється лише за кількома ознаками. Проте результати таких оцінювань формують інтегральний показник інвестиційної привабливості регіону, який лише показує місце регіону серед інших і нічого не говорить про пріоритетні напрями інвестицій на даній території, тобто вони не містять галузевого аспекту.

Як методологічний принцип запропоновано традиційний підхід до визначення інвестиційної привабливості територій як інтегрального показника. Інтегральна оцінка інвестиційної привабливості - показник, у якому відтворюються значення інших показників, скоригованих у відповідності до їх вагомості та інших чинників. В інтегральній методиці використовуються дві групи показників. Ці два блоки показників характеризують інвестиційний потенціал та інвестиційні ризики даних адміністративно-господарчих одиниць.

Оцінювання інвестиційної привабливості регіонів здійснюється за такими узагальненими показниками:

- рівень загальнооекономічного розвитку регіону;
- рівень розвитку інвестиційної інфраструктури регіону;
- демографічна характеристика регіону;
- рівень розвитку ринкових відносин і комерційної інфраструктури регіону;
- рівень криміногенних, екологічних та інших ризиків.

Кожний синтезований показник оцінюють за сукупністю аналітичних показників, що входять до його складу. Кількісну оцінку кожного синтезованого показника отримують підсумовуванням рангових значень (у системі регіонів), що входять до складу аналітичних показників [2, С. 283].

Найважливіші складові інвестиційної привабливості регіону на думку Бражко О.В. є: рівень розвитку економіки, природні ресурси і стан екології; енергетичні ресурси; якість робочої сили; рівень розвитку і доступність інфраструктури; географічне положення й територіальне наближення до кордонів держави; адміністративні, технічні, інформаційні та інші перешкоди входження на національний ринок. Важливими чинниками привабливості в кожній державі для інвесторів є політична й економічна стабільність, а також, згідно з аналізом світового досвіду, — рівень розвитку ринкового середовища і ринкової інфраструктури, стає правове поле, ступінь стимулювання інвесторів створенням певного податкового клімату та валютного режиму, міра економічної свободи, позиція країни на світових ринках, рівень її міжнародної

конкурентоспроможності, розвинута банківська мережа, наявність суб'єктів, котрі повністю відповідають за ефективність процесу інвестування, приватизація, розумні темпи інфляції, а також розвиненість наукового маркетингового забезпечення інвестиційних процесів [1].

Найбільш інвестиційно привабливими регіонами України є Дніпропетровська, Луганська, Запорізька області, місто Київ, Полтавська, Донецька, Харківська, Львівська, Київська, Миколаївська області. Це виявило дослідження інвестиційної привабливості регіонів із залученням незалежних спеціалістів, в рамках якого було опитано 600 бізнесменів та більше 70-ти експертів у всіх регіонах України [4].

Миколаївська область є привабливим для інвестування регіоном на півдні України завдяки значному промисловому і науково-технічному потенціалу, вигідному географічному положенню, розвинутій транспортній інфраструктурі, високому освітньому рівню населення, висококваліфікованим трудовим ресурсам, наявності природних багатств, доступності до ринків країн СНД, Європи, Азії й Африки.

Промисловий комплекс Миколаївщини має великий потенціал, свідченням чого є виробництво на підприємствах області майже 40% продукції суднобудування України, понад 70% державного виробництва газових турбін, більше 80% обсягів виробництва глинозему (сировини для виробництва алюмінію), близько 10% електроенергії України (в тому числі близько 21,5% електроенергії виробленої атомними станціями України), 7% цементу, близько 17% шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів та понад 45% фруктових соків вироблених на території України [3].

Основною проблемою як для вітчизняних, так і для іноземних інвесторів залишається обмеженість інформації про інвестиційну привабливість об'єктів та її недостовірність. Сьогодні головним джерелом інформації для інвесторів залишаються дані Державного комітету статистики, а також дані, отримані від провідних рейтингових агенцій, таких як: "Standart and Poor's", "Експерт-рейтинг", Інститут реформ та із засобів масової інформації: видання "Фокус", "Українська правда" та багатьох інших.

Література:

1. Бражко О. В. Особливості формування оцінки інвестиційної привабливості економіки / О. В. Бражко // Інвестиції : практика та досвід. — 2009. — № 12. — С. 16–20.
2. Стеченко Д.М. Розміщення продуктивних сил і регіоналістика: Підручник. — К.: Вікар, 2006. — 396 с.

3. <http://invest.mk-oda.gov.ua/> , Статистичний збірник "Інвестиції зовнішньоекономічної діяльності" / Державний комітет статистики України; За ред. Л.М. Овденко. - Київ, 2010. - 62 с.
4. <http://poltavanews.com.ua/news/economics/poltavshhina-vvijshla-v-top-spisok-najprivablivishix-dlya-investoriv.aspx>
5. http://www.rusnauka.com/26_NII_2009/Economics/51782.doc.htm